

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Homicidium est duplex

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Folium CXXXVI

prandiu etiā soluūt ieiunū. Rūdet q̄ si talis potator a iuuetute sic p̄sue-
 uit facere z nō p̄modose dimittere posset. sic q̄ si dimitteret tūmeret eade-
 re in infirmitate. tūc tali bñ admittit vñ haust⁹. Et dicūt doctores iur⁹
 q̄ solū deberet eē vñ haust⁹ a q̄. s̄ tñ sec⁹ ē de istis q̄ nō p̄sueuerūt sic face-
 re a iuuetute sua. nā tales soluūt ieiunū q̄ tēscūq̄ bibūt ante prandium

Quarto notandū. s̄a dr. si plures occidar vñ tunc qlibet illoz tenet
 satisfacere. Pro q̄ sciendū q̄ homicidiū ē duplex. s̄ corpale z spūale. Corp-
 orale homicidiū ē duplex. q̄dā a lingua. z q̄dā a facto. Homicidiū a
 lingua fit triplr. scz p̄cepto. p̄silio. z defensione. P̄cepto. sic pylatus fuit
 homicida xp̄i. qz p̄ceptit crucifigere. Consilio. sic iudei fuerunt homicide
 qz manifestū p̄siliū dederunt ad crucifigendū xpm. Tercio p̄tingit ex
 defensione. i. dissuasiōe. vt si aliq̄s veller interficere illum cū q̄ transires et
 posses hoc auertere z nō faceres tunc eris homicida. qz nō impedisti q̄d
 bñ impedire potuisti. S̄ ex facto aliq̄s dr homicida quattuor modis.
 Primo p̄pter iusticiā. sicut iudex dr homicida. qñ p̄pter delictū iudicat ali-
 que ad mortē. z hoc homicidiū fit sine pctō. z faciens sic potius meret. sed
 tñ nihilominus incurrit irregularitatē. Secō fit cā necessitatis. z illa ē du-
 plex. q̄dam est euitabilis. z illa nō excusat aliq̄m ab homicidio. Alia ē cā
 necessitatis inuitabilis. z talis adhuc ē duplex. q̄dam em̄ est p̄pter p̄riāz
 p̄sonā defendendā. q̄dam etiā est p̄pter res r̄pales defendēdas. Si primo
 mō sic excusat ab homicidio. vt si aliq̄s p̄rāsiret cāpos cui occurreret ini-
 micus vel latro q̄ eū niteret interficere. z ip̄e nō posset euadere. si tunc talis
 inimicū vel latronē interficeret nō incurreret homicidiū. qz vim vi repelles
 re licet. Si aut̄ fit p̄pter res r̄pales defendēdas. tūc ip̄e nō excusat ab hos-
 micidio. vt si aliq̄s p̄rāsiret viā z videret raptozē volentē sibi auferre res
 r̄pales. tunc iste si occideret raptozē nō excusaret ab homicidio. Et rō ē. qz
 p̄rimus tuus plus diligēdus est q̄ res r̄pales. attamē fm̄ iuristas hoc fal-
 lit in vno casu. vt si aliq̄s intraret heremū z remote esset ab hoim̄ p̄munio-
 ne z haberet solū vñ panē. mō si aliq̄s veller ab eo capere panē illum. tūc
 talis posset eum defendere tanq̄ p̄riā p̄sonā. et si aliu interficeret excusare-
 tur ab homicidio. qz si panis reciperetur ab eo sine defensione posset forte
 mori fame q̄d esset magnū periculū. Terciu homicidiū ex facto ē casuale.
 et duplex. q̄dā adheret rei licite cū debita diligētia faciendā. q̄dā ad-
 heret rei illicite. z tale nō excusat. Quartū homicidiū est a facto volūtario
 et illud nullo mō excusat. vt cū hō volūtarie z deliberatōe p̄habita occi-
 dit aliq̄m hoim̄. z hoc ē grāde pctm̄. z aliq̄s faciens tale homicidium nisi
 magnā ageret p̄niam. visione dei eternali carebit. z hoc ē verum de fidelī
 hoie. s̄ secus ē si aliq̄s interficeret infidelē sarracenū turcū seu hereticum.
 S̄ homicidiū spūale ē quadruplex. q̄dā fit a corde. z ē qñ aliquis odit
 p̄ximū suū. vt dr̄ scriptura. Qui odit p̄ximū suū homicida est. Secō fit
 ex volūtate. vt qñ aliq̄s suffocat bonā intentōem. z de q̄nto intētio est mel-
 lior de tanto dr̄ plus homicida. Terciu fit qñ aliq̄s diffamat p̄ximū suū
 p̄bis. vnde dr̄ q̄dam doctor. Q̄ horribile homicidiū q̄ p̄rimus p̄mas-
 lefica p̄rimi honore priuat. Quartū spūale homicidiū fit ex facto qñ ali-
 quis in extrema necessitate nō pascit esurientē. vñ beatus Hieronym⁹. Si
 nō pascisti tpe necessitatis tunc occidisti illū qui morit̄ fame

Summula Raymundi

Nolumus a penis iniunctis exonerari
.i. penitentijs .i. subleuari
s^e sc^a cruce .i. vi^a arripiat .i. p^lean
Signatos. donec rapiant iter. aut redimat hoc
.i. destinado loco sui .i. r^udendo de labore
Pro se mittendo reliquos et eis sua dando
o^es isti hic enumerati atq³ p^liles
Debilis. atq³ senex. claudus. cecus. mulierq³
.i. ab itinere .i. hoc fiat medi^ate sacerdote
A cruce se redimant. agat hoc discretio prudens
.i. ad scm iacobu .i. ad roma .i. visitare
Qui sancti iacobi vel petri limen adire
p^lmiseric .i. pegrinatio ad hierlm
Vouerit. aut simile quid. crux hec omnia tollit
.i. si in p^lia p^lona .i. satisfacie
Corporali proprio votum sancte crucis implet
.i. absoluit s^e p^ldictis .i. clastru
Soluitur omnibus his intrando religionem
manifestes .i. p^lct^a p^liter³
Non cōpeccantes prodas tua dum probra dicis
p^leccantiu .i. circūstāta v^lz religiosi v^l seclares
Horum cognoscat confessor conditionem
sc³ p^l noia sc³ p^ldere p^lonas
Et non personas. parat hoc penas grauiores
.i. maritatis .i. cognatis
Ut cum coniugibus. affinibus. ecclesiarum
.i. religiosi .i. associat³
Sanctis personis. viduis. et sanguine iunctis
s^e q³ debet p^ldi in p^lessione

Sed pater et mater soror frater excipiuntur

Hic auctor determinat de p^lia cruce signator³ fm aliq³ dicēs. Signat³ cruce nō d³ a penitētia sibi iniuncta exonerari donec iter peregrinationis ad sanctā terrā rapuerit vel p se mittat aliq³ dādo illi expēsas z p^l mū laboris q³ ipse exponeret si met iret. Subdit. hō senex. debil. claud³. cecus. z mulier debet se redimere a peregrinatōe mittēdo aliq³ ad terram sanctā loco ipso³. Subdit. si aliq³ vult ire ad lūmina scō³. sc³ ad sanctum iacobū vel ad scm petrū. vel ad aliq³ aliud limen scō³. ille ab omnibus his soluit si intrauerit religionē. Subdit aliud documentū dicens. si aliq³ facit p^lessione ille nō debet p^ldere secū p^leccantē. sic q³ diceret. ille fuit meus p^leccans nominādo p^lonam noie. sed debet notificare p^lessori p^lditōem illius p^leccantis. q³ talis p^lditio multoties aggrauat p^lctm. vt si aliq³ fecit incestū cū aliqua sibi nō copulata matrimonialit³. vt cū p^lsanguinea vel

eū montali. Subdit vterius. q̄ ab illo dicto excipiunt pater z mater. q̄ si
filij peccant cū eis vel cōuerso debent pro di in p̄fessione

Primo norandū. q̄ illi q̄ repetūt cruce z vouerūt ire ad seā terrā v̄
si sit eis hoc iniunctū in p̄nia. tales tenent in p̄pria p̄sona h̄ votū vel talem
p̄niam adimplere. nisi ob staret rōnabile ipedimentū. q̄ tūc ex licētia p̄fesso
ris p̄nt loco eorū alios mittere. z hoc ē v̄p̄ si illud ipedimentū ē p̄petuū. si
aut̄ esset trāsitorijū z nō diu durabile tunc ip̄i debent expectare donec illō
ipedimentū cessauerit z tunc illā pegrinatōem met̄ adimplere.

Secōdo norandum. ita d̄r. q̄ qui vult absolui a voto peregrinatōis
p̄t absolui p̄ ingressum religionis. Ratio huius est. quia melius est penite
re p̄ totum tempus vite q̄ ad v̄nū annū. sed qui intrant religionem omni
tempore vite stant in p̄nia. ergo quilibet soluitur a voto peregrinatōis p̄
ingressum religionis quod intendit littera

Tercio norandū. q̄ aliq̄s faciens p̄fessionē nō d̄z p̄ peccantē manife
stare. nisi p̄ditio sui p̄ peccātis aggrauat p̄ctm̄. V̄n̄ si aliq̄s facit incestū cū
p̄sanguinea vel alia p̄sona cum qua fierent nuptie indebite. ibi p̄ditio cō
peccātis aggrauat p̄ctm̄. z sic in tali casu p̄fitens nō debet alicuius nomen
exp̄mere simpl̄. sed solum p̄ditionalr̄. s̄. dicat se fecisse p̄ctm̄ cum montali
cum p̄sanguinea sua z c̄ijs.

Ultimo norādum. ex quo hō sati sfacere d̄z p̄ peccatis suis. tunc sciē
dum q̄ bona sunt duplicia. q̄dam sunt simpl̄ mortua. q̄dam mortifican
da. s̄. bene itez̄ viuificanda. Bona simpl̄ mortua sunt que fiunt in pecca
to mortali. quia homo existēs in peccato mortali q̄uis posuerit se ad mor
tis pericula p̄pter x̄pm̄ non meretur vitam eternam. Sed diceret. beat⁹
Aug⁹. z Boetius de p̄solatōne phie dicunt. q̄ nullum maluz manet im
punitum. z nullum bonuz irremuneratū. z ergo videtur q̄ hō in peccato
existens faciens aliq̄d bonum opus meretur aliq̄d. R̄ndet. q̄ nullum bo
num manet irremuneratū. q̄ q̄uis illa bona nō p̄sunt illi. p̄ vitam eterna
m̄ valent illi ad impetrandū grām terrene sortis. i. pro bonis t̄p̄alibus z
p̄minutōe terrene pene. S̄ bona mortificāda sunt. q̄n̄ aliq̄s est p̄fessus
et facit bona opa z aliquādo relabitur in p̄ctm̄. tunc illa opa sunt mortifi
canda. q̄ p̄ p̄ctm̄ mortificant bona opa. z h̄mōi bona opa resurgunt quo
ad vitam eternam si p̄ctm̄ dimiserit z penituerit. sed mortua simpl̄ nec p̄
sunt nec resurgunt quo ad vitam eternam.

.i. sacerdos .i. indicādo .i. p̄ctm̄ sc̄z p̄ p̄fessionē p̄ctōis
Confessor non monstrando scelus. imo norando

.i. facetū .i. p̄suetos
Est satis v̄banum solitos inquirere cursus

.i. foramine .i. serpentem
Ex antro trahere colubrem nimis est onerosum

ō cū discretōe inuestigādo p̄ctā .i. auditor
Non informator vicij sis. sed speculator

.i. viciosos .i. innocētes dānare
Egros tu sanes. sanos occidere noli